

Četvrtak, 10. ožujka 2016.

P8_TA(2016)0084

Egipat, posebno slučaj Giulija Regenija

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2016. o Egiptu, posebno slučaju Giulija Regenija (2016/2608(RSP))

(2018/C 050/06)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Egiptu, posebno one od 17. prosinca 2015. ⁽¹⁾ i 15. siječnja 2015. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća EU-a za vanjske poslove o Egiptu od 21. kolovoza 2013. i 10. veljače 2014.,
 - uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između EU-a i Egipta,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a o smrtnoj kazni, mučenju, slobodi izražavanja i o borcima za ljudska prava,
 - uzimajući u obzir odgovor koji je 27. listopada 2015. potpredsjednica Komisije / Visoka predstavica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku dala na pitanje za pisani odgovor E-010476/2015 u vezi s vojnom potporom koju EU i države članice pružaju Egiptu,
 - uzimajući u obzir egipatski Ustav, a posebno njegove članke 52. (o mučenju) i 93. (o obvezujućoj naravi međunarodnih odredbi na području zaštite ljudskih prava),
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima i Konvenciju UN-a protiv mučenja, čiji je Egipat potpisnik,
 - uzimajući u obzir izjavu Egipatskog povjerenstva za prava i slobode koje je izjavilo da su državne sigurnosne snage odgovorne za nestanak 1 700 osoba 2015.;
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je prema dostupnim informacijama Giulio Regeni, 28-godišnji talijanski doktorand sa Sveučilištu u Cambridgeu, nestao 25. siječnja 2016. nakon što je napustio svoj stan u Kairu; budući da je 3. veljače 2016. njegovo tijelo pronađeno pored ceste u predgrađu Kaira;
- B. budući da su egipatske vlasti zatražile da se provede obdukcija prije slanja njegova tijela u Italiju, gdje su talijanski istražitelji proveli svoju obdukciju; budući da rezultati još uvijek nisu objavljeni; budući da su egipatske vlasti izjavile da ništa ne skrivaju u pogledu tog ubojstva, da i njih zanima otkrivanje istine i da su spremne u potpunosti surađivati sa svojim talijanskom kolegama u provođenju istrage koja je u tijeku;
- C. budući da su, prema navodima medija i talijanskog veleposlanika u Kairu, na tijelu g. Regenija bili vidljivi tragovi teškog premlaćivanja i raznih oblika mučenja; budući da je talijanski ministar unutarnjih poslova izjavio da su na tijelu bili prisutni znakovi „nečeg neprirodnog, životinjskog, neprihvatljivog nasilja”;
- D. budući da je g. Regeni u Kairu provodio istraživanje o razvoju neovisnih sindikata u Egiptu u razdoblju nakon Mubaraka i Mursija te da je stupio u kontakt s protivnicima vlade;
- E. budući da je slučaj Giulija Regenija tek jedan u nizu mnogobrojnih slučajeva prisilnog nestanka koji se u Egiptu bilježe od srpnja 2013.; budući da za te nestanke nitko nije bio kazneno gonjen;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0463.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0012.

Četvrtak, 10. ožujka 2016.

- F. budući da sadašnja egipatska vlada provodi kampanju širokih razmjera u sklopu koje proizvoljno pritvara kritičare vlade, uključujući i novinare, borce za ljudska prava i članove političkih i socijalnih pokreta; budući da je od srpnja 2013. prema navodima egipatskih vlasti pritvoreno više od 22 tisuće osoba;
- G. budući da vlasti prijetе da će zatvoriti Centar za rehabilitaciju žrtava mučenja i nasilja El Nadim zbog lažnih optužbi za ugrožavanje zdravlja; budući da Centar ima ključnu ulogu u pomaganju žrtvama nasilja i mučenja te da je od iznimne važnosti jer pruža informacije o mučenju, ubijanjima i najgorim oblicima zlostavljanja u pritvoru;
- H. budući da je Egipat dugogodišnji strateški partner Europske unije; budući da bi se angažman EU-a u Egiptu trebao temeljiti na poticajima u skladu s načelom Europske politike susjedstva „više za više” i ovisiti o napretku u reformama demokratskih institucija te napretku u odnosu na vladavinu prava i poštovanje ljudskih prava; budući da je 21. kolovoza 2013. Vijeće za vanjske poslove EU-a potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu zadužilo za reviziju pomoći koju EU pruža Egiptu; budući da je to Vijeće odlučilo da će se suradnja EU-a s Egiptom prilagoditi razvoju događaja na terenu;
- I. budući da se u zaključcima Vijeća za vanjske poslove od 21. kolovoza 2013. navodi da su „države članice postigle dogovor o privremenom povlačenju dozvola za izvoz u Egipat u vezi sa svom opremom koja bi mogla biti upotrijebljena za unutarnju represiju, o ponovnoj ocjeni dozvola za izvoz opreme, koje su obuhvaćene Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP te o reviziji svoje sigurnosne pomoći Egiptu”; budući da je Vijeće za vanjske poslove u veljači 2014. ponovilo te zaključke; budući da je potpredsjednica Komisije / Visoka predstavnica u odgovoru koji je 27. listopada 2015. dala na pitanje za pisani odgovor E-010476/2015 potvrdila da ti zaključci predstavljaju „političku obvezu da se Egiptu ne pruža nikakva vojna pomoć”;
- J. budući da su egipatskim Ustavom usvojenim 2014. zaštićena temeljna prava i slobode;
- K. budući da Egiptu prijetе teroristički napadi brojnih džihadističkih organizacija koje su aktivne u toj državi, posebno na Sinaju, i koje su povezane s tzv. Islamskom državom i drugim terorističkim organizacijama koje sudjeluju u libijskoj krizi; budući da trenutačni sukobi u Libiji imaju izravan utjecaj na sigurnost Egipta; budući da je Europska unija, a posebno Italija, ozbiljno zabrinuta zbog te krize;
1. snažno osuđuje činjenicu da je građanin EU-a Giulio Regeni mučen i ubijen pod sumnjivim okolnostima te njegovoj obitelji upućuje izraze iskrene sućuti;
2. poziva egipatske vlasti da u skladu s međunarodnim obvezama talijanskim vlastima ustupe sve dokumente i informacije potrebne za provođenje brze, transparentne i nepristrane zajedničke istrage u vezi sa slučajem g. Regenija, te da poduzmu sve što je u njihovoj moći kako bi se krivci za taj zločin čim prije priveli pravdi;
3. s velikom zabrinutošću ističe da slučaj Giulija Regenija nije izolirani incident, već da se dogodio u kontekstu mučenja, smrti u pritvoru i prisilnih nestanaka koji se u Egiptu bilježe tijekom posljednjih godina, čime se očito krši članak 2. Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Egipta u kojemu se navodi da se odnosi između EU-a i Egipta trebaju temeljiti na poštovanju demokratskih načela i temeljnih ljudskih prava, kako je utvrđeno u Univerzalnoj povelji o ljudskim pravima, a što je ključni element Sporazuma; stoga poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i države članice da od egipatskih vlasti zatraže objašnjenje u vezi s rutinskom praksom prisilnih nestanaka i mučenja te da zahtijevaju učinkovitu reformu egipatskog sigurnosnog sustava i pravosuđa;
4. izrazito je zabrinut zbog neposredne opasnosti da se Centar za rehabilitaciju žrtava nasilja i mučenja El Nadim prisilno zatvori; poziva da se nalog za njegovo administrativno zatvaranje hitno povuče;
5. zabrinut je zbog stalnog uznemiravanja Egipatskog povjerenstva za prava i slobode zbog njegova navodnog sudjelovanja u kampanji pod nazivom „Zaustavite prisilne nestanke” u Egiptu;

Četvrtak, 10. ožujka 2016.

6. podsjeća egipatske vlasti na njihove nacionalne i međunarodne pravne obaveze i poziva ih da zaštitu i promicanje ljudskih prava postave kao prioritet te da se pobrinu da osobe odgovorne za kršenja ljudskih prava za to odgovaraju; ponovno poziva na trenutačno i bezuvjetno oslobađanje svih osoba pritvorenih i osuđenih samo zbog ostvarivanja svojih prava na slobodu izražavanja i mirno okupljanje, uključujući oslobađanje boraca za ljudska prava, medijskih djelatnika i blogera; poziva egipatske vlasti da osiguraju pravo na pošteno suđenje u skladu s međunarodnim standardima;
7. k tomu poziva vladu Egipta da domaćim i međunarodnim organizacijama civilnog društva i neovisnim sindikatima zajamči slobodno djelovanje u zemlji bez upletanja vlasti ili zastrašivanja; poziva egipatske vlasti da ukinu zabrane putovanja za brojne vodeće borce za ljudske prava u Egiptu;
8. nada se da će novi Ustav usvojen 14. i 15. siječnja 2014., a posebno njegovi članci 52., 73. i 93., predstavljati važan korak ka demokratskoj tranziciji te zemlje;
9. prima na znanje osnivanje nove narodne skupštine i poziva je da hitno revidira represivan Zakon o prosvjedima iz studenoga 2013., koji se koristi za suzbijanje svih oblika miroljubivog protivljenja, kao i Zakon o okupljanju iz 1914.; poziva i na reviziju svih drugih represivnih zakona kojima se krši egipatski Ustav, uključujući Zakon o terorističkim aktivnostima i Zakon o terorističkim skupinama, koji bi se, umjesto da poboljšaju kolektivnu sigurnost, mogli zloupotrebjavati u cilju unutarnje represije; ističe da je u suradnji s egipatskim vlastima spreman razmotriti mogućnost izrade programa za izgradnju kapaciteta za egipatski parlament;
10. ustraje na tome da samo izgradnja uistinu pluralističkog društva koje poštuje raznolikost stavova i životnih stilova može osigurati dugoročnu stabilnost i sigurnost u Egiptu te poziva egipatske vlasti da se obvežu na dijalog usmjeren na pomirenje kojim bi se ujedinile nenasilne snage, uključujući i nenasilne islamiste, kako bi se u okviru uključivog političkog procesa vratilo povjerenje u politiku i gospodarstvo;
11. ističe da Europska unija pridaje veliku važnost suradnji s Egiptom kao važnim susjedom i partnerom te da Egipat ima važnu ulogu u jamčenju stabilnosti u regiji; dijeli zabrinutost egipatskog naroda u vezi s gospodarskim, političkim i sigurnosnim problemima s kojima se suočavaju ta zemlja i regija; osuđuje terorističke napade na egipatske civile i vojsku;
12. poziva EU, a posebno potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu i izaslanstvo EU-a u Kairu da redovito surađuju s borcima za ljudska prava i ostalim disidentima, da pomognu onima kojima prijeti zatvor ili su u zatvoru i da izbliza prate njihova suđenja;
13. poziva države članice da se u potpunosti pridržavaju zaključaka Vijeća za vanjske poslove EU-a iz kolovoza 2013. u vezi s izvozom vojne tehnologije i opreme te sigurnosnom suradnjom; poziva na privremenu obustavu izvoza nadzorne opreme u slučajevima kada postoje dokazi da bi se ona mogla koristiti za kršenje ljudskih prava; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu da prije razmatranja zaključaka Vijeća za vanjske poslove iz kolovoza 2013. podnese izvještaj o trenutačnoj vojnoj i sigurnosnoj suradnji država članica EU-a s Egiptom te da u uskoj suradnji s Europskim parlamentom izradi plan s konkretnim koracima koje egipatske vlasti moraju poduzeti kako bi znatno popravile stanje na području ljudskih prava i provele sveobuhvatnu reformu pravosuđa;
14. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, parlamentima i vladama država članica, predsjedniku i vladi Arapske Republike Egipta te Afričkom povjerenstvu za ljudska prava i prava naroda.